Baština Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

RADOVI XXXVII, knj. 14.

Stern, Pavao

1969

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

https://bastina.anubih.ba/items/848a1209-c780-416e-9221-a562a7588361

Preuzeto s Baštine Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

https://bastina.anubih.ba/

AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE

RADOVI

KNJIGA XXXVII

ODJELJENJE MEDICINSKIH NAUKA

Knjiga 14.

Urednik

PAVEL ŠTERN,

redovni član Akademije nauka i umjetnosti
Bosne i Hercegovine

ANU BiH АНУ БиХ

SARAJEVO
1969

VLADIMIR ČAVKA

O CELLULITIS ORBITAE INFANTUM EPIDEMICA

(Primljeno na sjednici Odjeljenja medicinskih nauka 16. V 1969. g.)

Pri studiju raznih kliničkih slika Cellulitis orbitae, koja nije tako često oboljenje, dolazi se do konstatacije da može nastati uslijed različitih etioloških uzročnika. Najčešće se javlja kao posljedica širenja infekcije venoznim putem, i to sa kapaka, gnojnih i perforirajućih upala oka, sub periostalnog abscesa, gnojnog oboljenja lakrimalnog aparata, kod zapaljenja paranazalnih sinusa; ujedno može nastati per continuitatem sa strane purulentnog meningitisa ili afekcije sinus cavernosusa. Nadalje, gnojni procesi zubnog periosta, nosa i maxile mogu biti također uzročnici nastajanja Cellulitisa orbitae. U većini slučajeva radi se o piogenim bakterijama: strepto, stafilo i pneumokocima, rjeđe o bac. coli i b. pyo-cyaneus-u. Wung i Tsai su u kliničkoj studiji analizirali 24 slučaja Cellulitis orbitae i ustanovili su da je u 67% slučajeva nastala ova inflamacija usliied oboljenja paranazalnih sinusa i gdje su u kulturi bili izolirani stafilokoci i streptokoci.

Već sam u godini 1955. publikovao i upozorio na prvih 12 slučajeva naročitog i novog oblika Cellulitis orbitae kod djece, a koji su pokazivali izvjesne specifične simptome kliničke slike, te koji dosada uopće nisu bili opažani. Pored izvršenih pretraga u smislu ustanovljenja tačne etiologije, obraćena je bila pažnja i na epidemiologiju ovih slučajeva. Tako je na osnovu posmatranih slučajeva bilo ustanovljeno da je kod ovih slučajeva postojala izvjesna zajednička klinicka simptomatologija.

U tom smislu bilo je ustanovljeno slijedeće:

1. Povećanje temperature bilo je konstatovano u svih 12 slučajeva. Kod izvjesnih bolesnika temperatura je pala nakon nekoliko dana, kod drugih se produžila preko mjesec dana.

2. Palpebralni edem i ptoza. Ova dva simptoma su opservirana u svim slučajevima.

3. Konjuktivalna hiperemija, kao i hemoza. Ovi simptomi su bili konstatovani u svim slučajevima. Hemoragije u nivou palpebralne i bulbarne konjuktive opservirane su u slučajevima: II, III, IV, VI, VII, VIII, IX.

4. Exophthlamus. Opserviran je u svim slučajevima sa većim ili manjim intenzitetom.

5. Regionalna preaurikularna adenopatia; opservirana je u svim slučajevima.

6. Ubrzanje sedimentacije. Normalna u tri slučaja, ubrzana je bila kod 9 slučajeva.

7. Krvna slika: eozinofilija kod 5 slučajeva, limfocitoza kod 6 slučajeva.

Pored ovih osnovnih simptoma, dalje su ustanovljeni kod pojedinih slučajeva i još neki simptomi koji su obogatili kliničku sliku, a ti su bili 1. Herpes labialis, 2. Bronchopneumonia, 3. Myositis, 4. Dacryoadenitis, 5. Rhinitis acuta i 6. Sinusitis maxillaris.

U daljnjoj kliničkoj studiji ustanovljeno je da se Cellulitis orbitae kod djece može pojaviti akutno, subakutno ili hronično, a u većini slučajeva hronično. Zatim je ovo oboljenje okarakterisano sa eventualnim recidivima i da se dužina trajanja ove bolesti kreće od 4 do 6 nedjelja, ukoliko nastupe recidivi.

Kod svih 12 slučajeva nije se mogao naći ni bakteriološki ni hemokulturom uzročnik nastajanja oboljenja, a isto tako nije se mogla naći veza sa paranazalnim sinusima, meningama i sinus cavernosusom, jer u kliničkoj pretrazi nisu se ustanovile nikakve patološke pojave u tome smislu, s obzirom da su se u pojedinim slučajevima ove bolesti pojavili Herpes labialis kao i Broncho pneumonija, te infiuenza, koja se je neposredno javljala prije cell. orbitae.

Kod ovog orbitalnog oboljenja orbite kod djece bio je ustanovljen epidemijski karakter, jer je 5 slučajeva bilo iz grada Sarajeva ili okoline, a i drugi slučajevi su iz iste oblasti. Ujedno se je ovo oboljenje pojavilo istog mjeseca i godine.

Prema tome, ovaj novi tip oboljenja Cellulitis orbitae infantum predstavlja oboljenje koje je vjerovatneo virusne geneze i epidemijskog tipa.

U intenzivnom opažanju slučajeva sa ovom cell. orbitae infantum mogli su se u kliničkom stadiju ustanoviti daljnji slučajevi, a oni su posjedovali uglavnom ovu klasičnu simptomatologiju, koja je bila već ustanovljena.

Zbog interesantnosti ove nove kliničke slike kod ovog oboljenja orbitalne duplje kod djece, mi ćemo da referišemo o daljnjim našim konstatacijama o ovom orbitalnom oboljenju. U tome smislu bili su posmatrani i analizirani slijedeći slučajevi:

1. slučaj: O. C., star 5 godina, Jajce, liječen je od 25. X 1961. do 14. XII 1961. g.

Anamneza: Od prije jednog dana otok desnog kapka. Praeaurikularne žlijezde otečene s desne strane.

Desno oko: Gornji kapak opušten. Bulbus potisnut naprijed. Ostali nalaz b. o. Vod. = 6/6 s. c. Lijevo oko: Nalaz uredan. Vos. = 6/6 s. c. Tonus normalan. Sedimentacija 10/22. Leukociti: 9.700. Eo. 5%. Ostale laboratorijske pretrage negativne. Mantoux: 1:5,000.000; +. Otološki nalaz: Tonsillitis chr. Orbitogram i paranasalni sinusi b. o. Punkcija desne orbite b. o. Rö. orbitae l. d. normalan.

Temperatura se kretala prvih 5 dana do 38,2°C.

Terapija: Aplicirano je caps. Geomycin i Beviplex.

Exophthalmus je bio u slijedećim vrijednostima: u vrijeme dolaska 25. X 1961. OD. 13 mm., OS. 10 mm. Pri otpustu 14. XII 1961. OD. 11 mm., OS. 10 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae acuta infantum l. d.

2. slučaj: T. M., star 9 godina, Tešanj, liječen od 26. XII 1961. do 31. X 1962. g.

Anamneza: Od prije dva mjeseca otok lijevog donjeg kapka, koji kroz nekoliko dana iščezne, da bi se ponovo za 2—3 dana javio. U isto vrijeme je imao povišenu temperaturu.

Desno oko: Nalaz uredan. Vod. : 6/6 s. c. Tonus normalan. Lijevo oko: Kapci inflamirani, edematozni. Conjuctiva kapaka i bulbusa injicirana. Bulbus u egzoftalmičnom položaju. Ostali nalaz b. o. Orbitalni punktat lijevo b. o. Vos. : 6/6 s. c. Tonus normalan. Sed. : 32/45. Leukociti: 6.650. Ostale laboratorijske pretrage negativne. Otološki nalaz: Tonsillitis chr. Orbitogram i paranazalni sinusi b. o.

Bolesnik je temperirao do 37.2° dva dana. Aplicirano je bilo Caps. Geomycin.

Exophthalmus je bio u slijedećim vrijednostima: u vrijeme dolaska 26. XII 1961. OD. 13 mm., OS. 16 mm; pri odlasku 31. I 1961. OD. 13 mm., OS. 14 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae subacuta l. sin.

3. slučaj: A. E., stara 3 godine, Sarajevo-Vogošća, liječena od 20. V 1962. do 7. VI 1962. g.

Anamneza: Od prije 8 dana ima otok na oba kapka na desnom oku. Unazad mjesec dana preboljela morbile. Preaurikularne žlijezde otečene sa desne strane.

Desno oko: Oedem kapaka sa inflamiranom kožom. Bulbus egzoftalmičan. Bulbarna konjuktiva hemotična. Ostali nalaz na oku uredan.

Vod. se ne može odrediti. Tonus normalan. Lijevo oko: nalaz uredan. Vos. se ne može odrediti. Tonus normalan. Laboratorijski nalazi u granicama normale. Pedijatrijski nalaz uredan. Orbitogram i Rö pluća b. o. Temperatura do 37.2° trajala je prvih 5 dana. Aplicirana terapija: caps. Geomycini. Exophthalmus se kretao u ovim vrijednostima: u vrijeme dolaska 20. V 1962. OD.: 17 mm., OS.: 11.5 mm. Pri odlasku 7. VI 1962. OD.: 12 mm., OS.: 11.5 mm. Temp. do 37.8°.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae subacuta l. d.

4. slučaj: B. D., star 5 godina, Bos. Krupa, liječen je od 12. II 1963. do 25. II 1963.

Anamneza: Od prije dva mjeseca otečeni kapci na desnom oku. Preaurikularne žlijezde otečene sa desne strane.

Desno oko: otok kapaka i inflamacija. Bulbus u egzoftalmičnom položaju. Na bulbarnoj konjuktivi hemoza i sufuzije. Ostali nalaz je uredan. Vod: 6/6 s. c. Tonus normalan. Lijevo oko: nalaz uredan.

Sed.: 9/20. Leukociti: 7.150. Eo. 10%. Ostale laboratorijske pretrage negativne. Otološki nalaz b. o. Orbitogram i Rö pluća b. o. Temperature nije imao.

Aplicirana terapija: caps. Geomycina, Beviplex. Exophthalmus je imao slijedeće vrijednosti: u vrijeme dolaska 12. II 1963. OD.: 13 mm., OS.: 10 mm., pri odlasku 25. II 1963. OD. 10 mm., OS. 10 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae chr. infantum sec. Čavka lat. dex.

5. slučaj: M. J., star 2 godine, Sarajevo, liječen je od 2. IV 1963. do 10. V 1963. godine.

Anamneza: Od prije dva mjeseca ima otok lijevog kapka. Prebolio je u tom vremenu morbile. Otok preaurikularne žlijezde sa lijeve strane.

Desno oko: nalaz normalan. Lijevo oko: Jači otok gornjeg kapka. Bulbus u egzoftalmičnom položaju. Conj. kapaka i bulbusa nešto hiperemična, ostali nalaz b. o. Vos. se ne može odrediti. Tonus normalan.

Hemogram: Sed. 6/12. Eo. 10%. Ostale laboratorijske i kliničke pretrage normalne. Punktat lijeve orbite b. o. Röntgen orbitae l. s. normalna. Temperature nije imao. Terapija caps. Geomycin. Kretanje vrijednosti exophthalmusa: u vrijeme dolaska 2. IV 1963. OD. 14 mm., OS. 19 mm. Pri odlasku: 10. V 1963. OD.: 14 mm., OS. 14 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum subacuta sec. Čavka lat. lin.

6. slučaj: N. M., star 3 godine, B. Luka, liječen je od 4. IV 1963. do 12. IV 1963. g.

Anamneza: od prije 3 nedjelje ima otok lijevog kapka, koji se poslije nekoliko dana izgubio, da bi se ubrzo ponovo javio. Za cijelo vrijeme je imao temperaturu. Otok preaurikularne limfne žlijezde sa lijeve strane.

Desno oko: nalaz normalan. Lijevo oko: otok gornjeg i donjeg kapka. Bulbus egzoftalmičan, na bulbarnoj konjuktivi hemoza i hiperemija. Ostali nalaz uredan. Vod. ne može se uzeti. Tonus normalan.

Eo. 8%, ostali laboratorijski nalazi su u granicama normale. Otološki nalaz: Tonsillitis chr. Ostali klinički nalazi normalni. Lijevo orbitalni punktat b. o. Temperaturu je imao 5 dana do 37.3° C. Prethodno prebolio influencu.

Terapija: caps. bemycini i ambramycini.

Exophthalmus: u vrijeme dolaska 4. IV 1963. OD. 10 mm., OS. 13 mm., pri odlasku 12. IV 1963. OD. 10 mm., OS. 10 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae chronica recidivans infantum sec. Čavka lat. sin.

7. slučaj: M. S., star 2 godine, Sarajevo, liječen od 15. XI 1963. do 25. XI 1963. godine.

Anamneza: Od prije mjesec dana otok kapaka na desnom oku. Neposredno prije toga dijete je imalo gripu i temperaturu.

Desno oko: gornji kapak otečen, inflamiran. Bulbus u egzoftlamičnom položaju. Bulbarna konjuktiva hemotična i hiperemična. Ostali nalaz je uredan. Vod. se ne može uzeti. Tonus normalan. Lijevo oko: nalaz uredan.

Eo.: 9%, ostali laboratorijski, kao i klinički nalazi normalni. Punktat orbite desno b. o. Röntgen desne orbite b. o. Temperature nije imao. Terapija: caps. Geomycini.

Exophthalmus u vrijeme dolaska 15. XI 1963. OD. 18 mm, OS. 13 mm., pri odlasku 25. XI 1963. OD. 13 mm., OS. 13 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae chr. infantum sec. Čavka. l. dex.

8. slučaj: A. H., star 8 godina, Sarajevo, liječen od 25. XII 1963. do 9. I 1964. g.

Anamneza: Od prije 12 dana otok na lijevom gornjem kapku. Otok preaurikularnih limfnih žlijezda.

Desno oko: nalaz uredan. Lijevo oko: gornji i donji kapak otečeni i inflamirani. Bulbus egzoftalmičan. Na bulbarnoj konjuktivi hemoza, hiperemija i krvarenja. Ostali nalaz uredan. Vos. = 6/6 s. c. Tonus normalan.

Leukociti: 6.800, Mantoux 1:5,000.000 +. Ostali laboratorijski nalazi u granicama normale. Otološki nalaz: Tonsillitis chr. Izvršena punctio orbitae lat. sin. — nije se dobio nikakav sadržaj. Röntgen orbitae lat. sin. b. o. Temperatura 37.6°. Za vrijeme boravka na klinici. Terapija: caps. Ambramycin. Kretanje vrijednosti exophthalmusa: u vrijeme dolaska 25. XII 1963. OD. 12 mm., OS. 14 mm. Pri odlasku 9. I 1964. OD. 12 mm., OS. 13 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum subacuta sec. Čavka lat. sin.

9. slučaj: Č. S., star 7 godina, Vareš, liječen od 3. i 1964. do 18. III 1964. g.

Anamneza: Od prije tri mjeseca ima otok lijevog kapka.

Desno oko: nalaz normalan. Lijevo oko: oba kapka otečena. Bulbus u egzoftalmičnom položaju. Ostali nalaz uredan. Vos.: 6/6 s. c. Tonus normalan.

Sed.: 15/37. Ostali laboratorijski nalazi u granicama normale. Klinički nalazi normalni. Temperatura 38.0° C dva dana. Terapija: caps. Ambramycin.

Exophthalmus u vrijeme dolaska 3. I 1964. OD. 13.5 mm., OS. 14.5 mm. Pri odlasku 18. III 1964. OD. 13.5 mm, OS. 14 mm. Izvršena je punctio orbitae — ali se nije dobio sadržaj.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum subacuta sec. Čavka lat. sin.

10. slučaj: N. I., star 10 godina, Doboj, liječen je od 21. I 1964. do 21. III 1964. godine.

Anamneza: Od 1. XI 1963. godine nastao je otok lijevog kapka, koji nestane, pa se ponovo javi. Prebolio je morbille. Otok preaurikularne limfne žlijezde sa lijeve strane.

Desno oko: nalaz uredan. Lijevo oko: otok oba kapka. Bulbus exophthalmičan. Na bulbarnoj conjuctivi hemosa i hiperemija. Ostali nalaz uredan. Vos.: 6/6 s. c. Tonus normalan.

Hemogram: Sed. 8/17. Leukociti: 8.800. Eo.: 6%. Ostali laboratorijski nalazi u granicama normale. Otološki nalaz: Tonsillitis chr. Ostali klinički nalazi normalni.

Izvršena puncito orbitae lat. sin., ali nije se dobio nikakav sadržaj. Temperatura 38°. Terapija: caps. Ambramycin. Kretanje vrijednosti exoftalmusa: u vrijeme dolaska 21. I 1964. OD.: 13.5 mm., OS.: 20 mm., pri odlasku 12. III 1964. g. OD.: 13.5 mm., OS.: 14 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum subac. recid. sec. Čavka lat. sin.

11. slučaj: Z. Z., star 5 godina, Bugojno, liječen je od 6. II 1964. do 18. III 1964. g.

Anamneza: Prije 20 dana je imao zauške sa desne strane. Od prije 10 dana ima otok kapaka sa iste strane. Otok preaurikularne limfne žlijezde sa desne strane.

Desno oko: Oba kapka otečena. Bulbus u egzoftalmičnom položaju. Bulbarna conjuctiva hemotična i hiperemična. Ostali nalaz uredan. Vod. = 6/6 s. c. Tonus normalan. Lijevo oko: nalaz normalan. Hemogram: eritrociti: 3,800.000, leukociti: 7.450, Eo.: 21%. Ostali laboratorijski kao i klinički nalazi normalni. Mantoux: 1:5,000.000 +. Punctio orbitae lat. d. bez sadržaja.

U početku liječenja afebrilan. 17. II temperatura 39° C i morbilli. Prethodno Parotitis i morbilli.

Terapija: Ambramycin caps. Becomplex. Kretanje vrijednosti exophthalmusa: u vrijeme dolaska 6. III 1964. Od. 14 mm., OS. 11 mm. Pri odlasku 18. III 1964. Od. 12 mm., OS. 11 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae subacuta infantum sec. Čavka l. d.

12. slučaj: N. E., stara 4 godine, Vogošće, liječena od 12. II 1964. do 6. III 1964. g.

Anamneza: Od prije 4 mjeseca ima otok kapaka, koji traje nekoliko dana, pa iščezne. Ovo se dešavalo 4 puta. Preboljela je kod kuće pneumoniju. Preaurikularne žlijezde otečene sa desne strane.

Desno oko: Otok kapaka, koža inflamirana. Bulbus u egzoftalmičnom položaju. Vod. se ne može odrediti. Tonus normalan. Lijevo oko: nalaz uredan.

Hemogram: Sed. 11/24, eritrociti: 3,910.000, leukociti: 10.000. Ostali laboratorijski i klinički nalazi su uredni. Temperaturu nije imala. Terapija: Caps. Ambramycin.

Kretanje vrijednosti exophtalmusa: u vrijeme dolaska 12. II 1964. Od. 13.5 mm., Os. 11 mm. Pri odlasku: 6. III 1964. Od. 11 mm., Os. 11 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae chr. infantum sec. Čavka lat. dex.

13. slučaj: J. A., star 9 godina, Kakanj, liječen je od 24. II 1964. do 27. III 1964. g.

Anamneza: Od prije 10 dana ima otok lijevog kapka. Prije toga bolovao Meningitis serosa. Otok preaurikularne žlijezde sa lijeve strane.

Desno oko: nalaz uredan. Lijevo oko: Oedema gornjeg i donjeg kapka. Bulbus u egzoftalmičnom položaju, a bulbarna conjuctiva hemotična i hiperemična. Ostali nalaz uredan. Vos.: 6/6 s. c. Tonus normalan. Hemogram: Sed. 9/18, Eo.: 11%, ostali laboratorijski i klinički nalazi normalni. Punkcija orbite lijeve b. o. Prethodno meningitis serosa. Temperatura 37.4°. Terapija: Caps. Ambramycin. Beviplex.

Kretanje vrijednosti exophthalmusa: u vrijeme dolaska 24. II 196 Qd. 11 mm., Os. 12.5 mm. Pri odlasku 27. III 1964. Od. 11 mm., Os. 12.0 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae chr. infantum sec. Čavka lat. sin.

14. slučaj: K. M., stara 5 godina, Vogošća, liječena je od 18. V 1964. do 3. VI 1964. g.

Anamneza: Prije dva dana otok lijevog kapka praćen visokom temperaturom. Prije toga preboljela morbille i pertusis. Desno oko: nalaz normalan. Lijevo oko: Oedema kapaka sa inflamacijom kože. Bulbu egzoftalmičan. Bulbarna conjuctiva hemotična i hiperemična. Ostali nalaz normalan.

Vos.: 6/6 s. c. Tonus normalan.

Hemogram: Sed. 15/40. E. 3,970.000, L. 6.600, Eo. 10%. Ostali laboratorijski i klinički nalazi su normalni. Tempearture nije imala. Terapija: Geomycin.

Kretanje vrijednosti egzoftalmusa: u vrijeme dolaska 18. V 1964. Od. 9 mm., Os. 11.5 mm. Pri odlasku 3. VI 1964. Od. 9 mm., Os. 9 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum chron. sec. Čavka lat. sin.

15. slučaj: A. P., star 7 godina, Visoko, liječen je od 11. X 1964. do 22. X 1964. g.

Anamneza: Od prije 15 dana ima otok desnog kapka, koji je za nekoliko dana iščezao, pa se ponovo javio poslije tri dana. Otok preaurikularne limfne žlijezde sa desne strane.

Desno oko: oedema gornjeg kapka sa inflamacijom. Bulbus egzoftalmičan, bulbarna conjuctiva hemotična i hiperemična. Ostali nalaz uredan.

Vod.: nije se mogao uzeti. Tonus normalan.

Lijevo oko: nalaz uredan.

Hemogram: E. 4,060.000, L. 12.500. Ostali laboratorijski i klinički nalazi uredni. Temperature 37.6°.

Terapija: Caps. Ambramycini.

Kretanje vrijednosti egzoftalmusa: u vrijeme dolaska 11. X 1964. Od.: 15 mm., Os.: 11 mm. Pri odlasku 22. X 1964. Od.: 11 mm., Os.: 11 mm. Prethodno influenca.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum subac. sec. Čavka lat. dex.

16. slučaj: M. F., star 3 godine, Zenica, liječen je od 22. X 1964. do 9. XI 1964. g.

Anamneza: Prije 7 dana imao otok lijevog kapka. Otok preaurikularne limfne žlijezde.

Desno oko: nalaz uredan. Lijevo oko: oedem kapaka. Bulbus egzoftalmičan, bulbarna conjuctiva hemotična i hiperemična. Ostali nalaz uredan. Vos. ne može se odrediti. Tonus normalan.

Hemogram: Sed. 12/30. E.: 4,150.000, L.: 7.800, Eo.: 7%. Mantoux 1:5,000.000 +. Temperature 37.5°.

Terapija Caps. Geomycin, Beviplex.

Kretanje vrijednosti exoftalmusa: u vrijeme dolaska 22. X 1964. Od. 12 mm., Os. 18 mm., pri odlasku 9. XI 1964. Od. 12 mm., Os. 12 mm. Prethodno influenca.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum subacuta sec. Čavka lat. sin.

17. slučaj: J. N., stara 8 godina, Zenica, liječena je od 16. XI 1964. do 3. XII 1964. g.

Anamneza: Unazad 8 dana visoka temperatura, a nakon 3 dana otok desnog kapka. Neposredno prije toga preboljela je morbille. Preaurikularni otok limfne žlijezde sa desne strane.

Desno oko: Otok kapaka i inflamacija. Bulbus egzoftalmičan, bulbarna conjuctiva hemotična i hiperemična. Ostali nalaz uredan. Vod.: 6/6 s. c. Tonus normalan. Punkcija orbitae b. o.

Lijevo oko: nalaz normalan.

Hemogram: Sed.: 64/94. E.: 4,190.000, L.: 7.250. Eo.: 5%. Ostali laboratorijski i klinički nalazi normalni. Temperatura prije dva dana do 37.4° C. Terapija: caps. ambramycini.

Kretanje vrijednosti egzoftalmusa: u vrijeme dolaska 16. XI 1964. Od. 22 mm., Os. 12 mm. Pri odlasku 3. XII 1964. Od. 12 mm., Os. 12 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum acuta sec. Čavka lat. dex.

18. slučaj: R. D., star 7 godina, Sarajevo, liječen je od 1. II 1965. do 12. II 1965. g.

Anamneza: Od decembra prošle godine povremeno ima otok desnog kapka. Prebolio je morbille. Ima otok preaurikularne limfne žlijezde sa desne strane i herpes labialis na donjoj usni.

Desno oko: Oedema kapaka i inflamacija. Bulbus egzoftalmičan, bulbarna konjuktiva hemotična i hiperemična. Ostali nalaz je uredan. Vod. = 6/6 s. c. Tonus normalan. Punkcija orbitae b. o.

Lijevo oko: nalaz normalan.

Sed.: 6/17. Eo.: 5%. Mantoux: 1:5,000.000. Ostali laboratorijski i klinički nalazi normalni. Temperatura 37,5°.

Terapija: Caps. Ambramyicini.

Kretanje vrijednosti egzoftalmusa: u vrijeme dolaska 1. II 1965. Od. 14 mm., Os. 11 mm. Pri odlasku 12. II 1965. Od. 11 mm., Os. 11 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum subacuta sec. Čavka lat. dex.

19. slučaj: Z. I., star 13 godina, Visoko, liječen je od 2. III 1965. do 13. III 1965. g.

Anamneza: Od prije tri dana otok lijevog kapka. Prebolio morbille. Otok preaurikularne limfne žlijezde sa lijeve strane. Sada ima herpes labialis na donjoj usni.

Desno oko: nalaz uredan.

Lijevo oko: Oedema kapaka i inflamacija. Bulbus u egzoftalmičnom položaju, bulbarna konjuktiva hemotična i hiperemična. Ostali nalaz uredan. Punkcija orbite b. o. Vos.: 5/5 s. c. Tonus normalan. Prethodno influenca.

Sed.: 16/40. L. 8.950, ostali laboratorijski i klinički nalazi normalni. Temperatura 3 dana 37.8° C.

Terapija: Caps. Geomycin. Beviplex.

Kretanje vrijednosti egzoftalmusa: u vrijeme dolaska 2. III 1965. Od. 12.5 mm., Os. 14 mm. Pri odlasku 13. III 1965. Od. 12.5 mm., Os. 12.5 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum acuta sec. Čavka l. s.

20. slučaj: K. A., star 4 godine, Sarajevo, liječen je od 26. III 1965. do 2. IV 1965. g.

Anamneza: Imao otok kapaka sa desne strane u dva navrata. Od jučer ponovo otok. Prebolio je morbille. Preaurikularne limfne žlijezde sa desne strane otečene.

Desno oko: Kapci otečeni, inflamirani. Bulbus egzoftalmičan. Bulbarna konjuktiva hemotična i hiperemična, postoje tačkasta krvarenja. Ostali nalaz uredan, Vod.: 6/6 s. c. Tonus normalan. Punkcija orbite b. o. Prethodno morbilli.

Eritrociti — 4,300.000, Leukociti — 6.850. Eo. 22%. Ostali laboratorijski i klinički nalazi su normalni. Temperature 38°.

Terapija: Caps. Ambramycini.

Kretanje vrijednosti egzoftalmusa: u vrijeme dolaska 26. III 1965. Od. 17 mm., Os. 11 mm., pri odlasku 2. IV 1965. Od. 11 mm., Os. 11 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum subacuta recidivans sec. Čavka lat. dex.

21. slučaj: P. S., star 4 godine, Sarajevo, liječen je od 6. IV 1965. do 15. IV 1965. g.

Anamneza: Od prije jednog dana otok lijevog kapka. Otok preaurikularne limfne žlijezde sa lijeve strane.

Desno oko: nalaz je uredan.

Lijevo oko: Otok kapaka sa inflamacijom. Bulbus egzoftalmičan, bulbarna konjuktiva hemotična i hiperemična. Ostali nalaz je uredan. Vos. = 6/6 s.c. Tonus normalan.

Sed.: 33/55, Eritrociti: 4,090.000, Leukociti: 6.100

Ostali laboratorijski i klinički nalazi normalni. Temperature 37.6°.

Terapija: Caps. Geomycini.

Kretanje vrijednosti egzoftalmusa: u vrijeme dolaska 6. IV 1965. Od. 11 mm., Os. 13 mm., pri odlasku 15. IV 1965. Od. 11 mm., Os. 12 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum subacuta sec. Čavka lat. sin.

22. slučaj: K. Đ., stara 3 godine, Sarajevo, liječena je od 29. X 1965. do 16. XI 1965. g.

Anamneza: Od prije 20 dana otok lijevog kapka poslije primane antivariolične vakcine. Preboljela parotitis i morbille. Otok preaurikularne limfne žlijezde sa lijeve strane.

Desno oko: nalaz uredan. Lijevo oko: Otok kapaka sa inflamacijom. Bulbus egzoftalmičan. Ostali nalaz je uredan. Vos. se ne može uzeti. Tonus normalan.

Sed. 15/23. Eritrociti: 3,850.000, Leukociti: 6.300, Eo.: 5%.

Ostali laboratorijski i klinički nalazi normalni. Temperature nije imala.

Terapija: Caps. Ambramycini. Beviplex.

Kretanje vrijednosti exoftalmusa: u vrijeme dolaska 29. X 1965. Od. 11 mm., Os. 14 mm., pri odlasku 16. XI 1965. Od. 11 mm., Os. 11 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum chronica sec. Čavka lat. sin.

23. slučaj: K. G., star 4 godine, Zenica, liječen je od 10. XI 1965. do 17. XI 1965. g.

Anamneza: Od prije 6 dana ima visoku temperaturu, nakon 3 dana otok desnog kapka. Otok preaurikularne limfne žlijezde sa desne strane.

Desno oko: Otok kapaka i inflamacija. Bulbus u egzoftalmičnom položaju. Ostali nalaz je uredan. Vod. se ne može uzeti. Tonus normalan.

Laboratorijski i klinički nalazi normalni. Temperatura 38.3°.

Terapija: Caps. Ambramycini. beviplex.

Kretanje vrijednosti egzoftalmusa: u vrijeme dolaska 10. XI 1965. Od. 19 mm., Os. 14 mm., pri odlasku 17. XI 1965. Od. 15 mm., Os. 14 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum subacuta sec. Čavka lat. dex.

24. slučaj: K. Z., star 7 godina, Sarajevo, liječen je od 15. XI 1965. do 26. XI 1965. g.

Anamneza: Prije dva mjeseca otok desnog kapka, koji iščezava, da se za nekoliko dana ponovo javi. Otok preaurikularne žlijezde sa desne strane.

Desno oko: Otok kapaka i inflamacija. Bulbus u egzoftalmičnom položaju. Ostali nalaz uredan.

Vod. 6/6 s. c. Tonus normalan.

Sed.: 5/15. Mantoux +. Ostali laboratorijski i klinički nalazi uredni. Temperature nije imao.

Terapija: Caps. Ambramycicini.

Kretanje vrijednosti egzoftalmusa: u vrijeme dolaska 15. XI 1965. Od. 17 mm., Os. 14 mm., pri odlasku 26. XI 1965. Od. 14 mm., Os. 14 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum chron. sec. Čavka lat. dex.

25. slučaj: K. S., star 15 godina. Priboj, liječen od 6. I 1966. do 18. I 1966. g.

Anamneza: Od prije 6 dana ima temperaturu i otok lijevog kapka. Otok preaurikularne limfne žlijezde sa lijeve strane.

Desno oko: nalaz uredan.

Lijevo oko: Oedema kapaka i hiperemija konjuktive kapaka. Bulbus egzoftalmičan. Ostali nalaz uredan. Vos.: 6/6 s. c. Tonus normalan.

Hemogram: Sed. 40/60. Eritrociti: 4,080.000, Leukociti: 10.950. Ostali laboratorijski i klinički nalazi uredni. Temperature 39.2°.

Terapija: Caps. Ambramycini.

Kretanje vrijednosti egzoftalmusa: u vrijeme dolaska 6. I 1966. Od. 13 mm., Os. 17 mm., pri odlasku 18. I 1966. Od. 13 mm., Os. 13 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum subac. sec. Čavka lat. sin.

26. slučaj: F. G., stara 7 godina, Sarajevo, liječena je od 24. II 1966. do 11. III 1966. godine.

Anamneza: Od prije tri dana otok kapaka praćen temperaturom. Istodobno ima herpes labialis. Otok preaurikularne limfne žlijezde sa lijeve strane.

Desno oko: nalaz uredan.

Lijevo oko: Otok lijevog kapka sa inflamacijom. Bulbus egzoftalmičan. Ostali nalaz uredan. Vos. = 6/6 s. c. Tonus normalan.

Hemogram: Sed.: 60/90. Eritrociti: 4,060.000, Leukociti: 8,900, Eo.: 5%. Mantoux +.

Ostali laboratorijski i klinički nalazi uredni.

Punktat orbite desno b. o. Temperatura 5 dana 37.6° C.

Terapija: Caps. Ambramycini, Beviplex.

Kretanje vrijednosti egzoftalmusa: u vrijeme dolaska 24. II 1966. Od. 12 mm., Os. 14 mm., pri odlasku 11. III 1966. Od. 12 mm., Os. 12.5 mm. Prethodno morbilli.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae chron. infantum sec. Čavka l. s.

27. slučaj: Đ. Lj., star 4 godine, Doboj, liječen od 28. II 1966. do 12. III 1966. g.

Anamneza: U jesen 1965. g. imao je prvi put otok lijevog kapka. Dosada se otok ponavljao do 10 puta. Od juče ponovno otok. U predjelu preaurikularnih žlijezda postoji otok.

Desno oko: nalaz uredan.

Lijevo oko: Oedema kapaka i inflamacija. Bulbus egzoftalmičan. Ostali nalaz uredan. Vos.: 6/6 s. c. Tonus normalan.

Sed.: 10/20. Ostali laboratorijski i klinički nalazi uredni. Punkcija lijeve orbite b. o. Temperature nije imao.

Terapija: Caps. Ambramycini.

Kretanje vrijednosti egzoftalmusa: u vrijeme dolaska 28. II 1966. Od. 13.5 mm., Os. 15 mm., pri odlasku 12. III 1966. Od. 13.5 mm., Os. 13.5 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae chron. infantum sec. Čavka l. s.

28. slučaj: N. M., star 14 godina, Travnik, liječen od 15. III 1966. do 30. III 1966. g.

Anamneza: 6 dana ima otok lijevog kapka. Slično je bilo prije godinu dana. Otok preaurikularne žlijezde.

Desno oko: nalaz uredan.

Lijevo oko: Otok i inflamacija lijevog kapka. Bulbus u egzoftalmičnom položaju. Bulbarna konjuktiva hemotična i hiperemična. Ostali nalaz je uredan. Vos.: 6/6 s. c. Tonus normalan.

Hemogram: Sed.: 40/60. Eritrociti: 4,210.000, Leukociti: 7.100, Mantout +. Otološki nalaz: Sinusitis maxill. lat. sin.

Učinjena punkcija orbitae i dobijena je samo tečna krv. Temperature 37.4°.

Terapija: Caps. Geomycini.

Kreatnje vrijednosti egzoftalmusa: u vrijeme dolaska 15. III 1966. Od. 13 mm., Os. 127 mm., pri odlasku 30. III 1966. Od. 13 mm., Os. 13 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae subacut. infantum sec. Čavka lat. sin.

29. slučaj: Č. Z., star 15 godina, Goražde, liječen od 26. III 1966. do 6. IV 1966. g.

Anamneza: Od prije dva dana ima temperaturu i otok kapaka. Otok preaurikularne žlijezde sa lijeve strane.

Desno oko: nalaz uredan.

Lijevo oko: Otok i inflamacija kapaka. Bulbus u egzoftalmičnom položaju, bulbarna konjuktiva hemotična i hiperemična. Vos.: 5/5 s. c. Tonus normalan.

Hemogram: Sed.: 30/50. Eritrociti: 4,270.000, Leukociti: 7.200. Otološki nalaz: Sinusitis frontalis bilat. Temperatura 38°.

Punkcija lijeve orbite b. o.

Terapija: Caps. Ambramycini.

Kretanje vrijednosti egzoftalmusa: u vrijeme dolaska 26. III 1966. Od. 14 mm., Os. 18 mm., pri odlasku 6, IV 1966. Od. 14 mm., Os. 15 mm.

Dijagnoza-: Cellulitis oribtae infantum subac. sec. Čavka l. s.

30. slučaj: B. N., star 4 godine, Trnovo, liječen od 17. V 1966. do 2. VI 1966. g.

Anamneza: Unazad mjesec i po dana otok lijevog kapka, koji iščezne da se u nekoliko navrata ponovo javi. Preaurikularne žlijezde sa lijeve strane natečene.

Desno oko: nalaz uredan.

Lijevo oko: Otok i inflamacija kapaka. Bulbus u egzoftalmičnom položaju. Ostali nalaz je uredan. Vos.: 6/6 s. c. Tonus normalan.

Sed.: 8/22. Mantoux +. Ostali laboratorijski i klinički nalazi uredni. Temperatura 37.9°.

Terapija: Caps. Ambramycini, Beviplex.

Kreatnje vrijednosti egzoftalmusa: u vrijeme dolaska 17. V 1966 Od. 11.5 mm., Os. 15 mm., pri odlasku 2. VI 1966. Od. 11.5 mm., Os. 11.5 mm. Prethodno influenca

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum subac. recid. sec. Čavka lat. sin.

31. slučaj: P. S., stara 10 godina, Sarajevo, liječena od 26. IX 1966. do 31. X 1966. g.

Anamneza: Već 10 dana ima otok lijevog kapka. Preaurikularne limfne žlijezde otečene.

Desno oko: nalaz uredan.

Lijevo oko: Otok kapaka i inflamacija. Bulbus egzoftalmičan. Ostali nalaz je uredan. Vos.: 6/6 s. c. Tonus normalan.

Mantoux +. Ostali laboratorijski i klinički nalazi uredni. Temperature nema.

Terapija: Caps. Ambramycini.

Temp. 37.5°.

Kretanje vrijednosti egzoftalmusa: u vrijeme dolaska 26. IX 196 Od. 14 mm., Os. 18 mm., pri odlasku 31. X 1966. Od. 14 mm., Os. 14 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum sutbac. sec. Čavka lat. sin.

32. slučaj: K. P., star 9 godina, Visoko, liječen od 30. X 1966. do 7. XI 1966. g.



Slika 1.

Broj oboljelih od Cell. orb. inf. ep. po pojedinim srezovima.

Anamneza: Od prije 20 dana otok desnoga kapka. Preaurikularne žlijezde otečene.

Desno oko: Otok i inflamacija kapaka. Bulbus u egzoftalmičnom položaju. Ostali nalaz je uredan. Vod.: 6/6 s. c. Tonus normalan.

Lijevo oko: Nalaz je uredan.

Mantoux +. Ostali laboratorijski nalazi uredni. Otološki nalaz: Sinusitis maxill. lat. dex. Temperature nema. Punkcija desne orbite b. o.

Terapija: Caps. Ambramycini. Beviplex.

Kretanje vrijednosti egzoftalmusa: u vrijeme dolaska 30. X 1966. Od. 13 mm., Os. 11.5 mm., pri odlasku 7. XI 1966. Od. 12 mm., Os. 11.5 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum subac. sec. Čavka lat. dex.

33. slučaj: V. D., stara 5 godina, Sarajevo, liječena je oo 20. XII 1966. do 29. XII 1966. g.

Anamneza: Prije dva dana otok desnog kapka, imala je i temperaturu. Preboljela je scarlatinu, morbille, pneumoniu. Otok preaurikularne žlijezde sa desne strane.

Desno oko: Otok i inflamacija kapaka. Bulbus egzoftalmičan. Ostali nalaz je uredan. Vod.: 5/5 s. c. Tonus normalan.

Lijevo oko: nalaz uredan.

Hemogram: Sed. 15/33. Leukociti: 8.600. Mantoux +. Ostali laboratorijski nalazi uredni. Otološki nalaz: Sinusitis maxullaris bilat. Temperature 38°.

Terapija: Caps. Geomycini.

Kretanje vrijednosti egzoftalmusa: u vrijeme dolaska 20. XII 1966. Od. 16.5 mm., Os. 14 mm., pri odlasku 29. XII 1966. Od. 14.5 mm., Os. 14 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum subac. sec. Čavka lat. dex.

34. slučaj: M. V., stara 5 godina, Derventa, liječena je od 31. I 1967. do 23. V 1967. g.

Anamneza: Od prije 4 mjeseca povremeno otiču kapci desnoga oka. Preboljela morbille. Otok preaurikularne žlijezde sa desne strane.

Desno oko: Otok i inflamacija kapaka. Bulbus egzoftalmičan. Ostali nalaz uredan. Vod.: 6/6 s. c. Tonus normalan.

Lijevo oko: nalaz uredan.

Sed.: 20/43. Ostali laboratorijski nalazi su uredni. Na klinici konstatovana Bronchopneumonia. Temperatura prvih 6 dana do 37.8° C.

Terapija: Caps. Ambramycini. Beviplex.

Kretanje vrijednosti egzoftalmusa: u vrijeme dolaska 31. I 1967. g. Od. 14 mm., Os. 10 mm., pri odlasku 23. V 1967. g. Od. 11 mm., Os. 10 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum acuta sec. Čavka lat. sin.

35. slučaj: H. S., star 6 godina, Priboj, liječen od 12. X 1967. do 3. XI 1967. g.

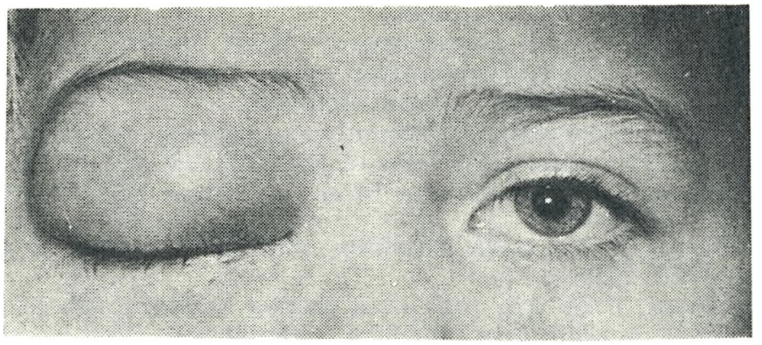
Anamneza: Od prije mjesec dana ima povremeno otok lijevog kapka. Otok preaurikularne žlijezde sa lijeve strane.

Desno oko: nalaz uredan.

Lijevo oko: otok i inflamacija kapaka. Bulbus u egzoftalmičnom položaju, bulbarna konjuktiva hemotična i hiperemična. Ostali nalaz je uredan. Vos.: 6/6 s. c. Tonus normalan.

Eo.: 6% Mantoux +. Sinusitis maxillaris lat. sin. Temperature nije imao.

Terapija: Caps. Ambramycini.



Slika 2.
I. N., stara 8 godina, cell. orbitae o. d. epid. acuta.

Temp. 37.7°.

Kretanje vrijednosti egzoftalmusa: u vrijeme dolaska 12. X 1967. Od. 12 mm., Os. 13 mm., pri odlasku 3. XI 1967. Od. 12 mm., Os. 12 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum subac. sec. Čavka lat. sin.

36. slučaj: P. N., satra 5 godina, Priboj, liječena je od 24. I 1968. g. do 2. III 1968. g.

Anamneza: Od prije 10 dana ima otok lijevog kapka, kao i otok preaurikularne žlijezde.

Desno oko: nalaz uredan.

Lijevo oko: Otok kapaka i inflamacija. Bulbus u egzoftalmičnom položaju, bulbarna konjuktiva hemotična i hiperemična. Ostali nalaz uredan. Vos.: 6/6 s. c. Tonus normalan.

Sed.: 9/24. Leukociti: 6.700, Eritrociti: 3,900.000, Eo. 5%, Mantoux +. Ostali laboratorijski i klinički nalazi uredni. Temperature nije imao.

Terapija: Caps. Albramycini. Beviplex.

Kretanje vrijednosti egzoftalmusa: u vrijeme dolaska 24. I 1968. Od. 10 mm., Os. 12 mm, pri odlasku 2. III 1968. Od. 10 mm., Os. 10 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum subacuta sec. Čavka lat. sin.

37. slučaj: B. Z., star 4 godine, Vlasenica, liječen je od 1. II 1968. do 28. II 1968. g.

Anamneza: Od prije mjesec dana otoci na kapcima sa lijeve strane. Prebolio je morbille. Sada ima varičele, kao i otok preaurikularne limfne žlijezde.

Desno oko: nalaz uredan.

Lijevo oko: Otok kapaka i inflamacija. Bulbus u egzoftalmičnom položaju, bulbarna konjuktiva je hemotična i hiperemična. Vos.: 6/6 s. c. Tonus normalan.

Hemogram: Sed.: 13/33, Eritrociti: 3,500.000, Leukociti: 6.900, Eo.: 9%. Sinusitis maxillaris lat. sin. Temperatura 38.6°.

Terapija: Caps. Ambramycini.

Kretanje vrijednosti egzoftalmusa: u vrijeme dolaska 1. II 1968. Od. 13 mm., Os. 16 mm., pri odlasku 28. II 1968. Od. 13 mm., Os. 13 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum subac. sec. Čavka lat. sin.

38. slučaj: M. M., stara 3 godine, Jajce, liječena je od 3. II 1968. do 7. III 1968. g.



Slika 3.

A. M., star 9 godina, cell. orbitae o. sin. subacuta.

Anamneza: Od prije 15 dana ima temperaturu i otok desnog kapka. Otok preaurikularne limfne žlijezde sa desne strane.

Desno oko: Otok i inflamacija kapaka. Bulbus u egzoftalmičnom položaju. Vod. se ne može odrediti. Tonus normalan.

Lijevo oko: nalaz uredan.

Hemogram: Sed. 15/34, Eritrociti: 3,900.000, Leukociti: 7.000, Mantoux +. Sinusitis maxillaris lat. sin. Temperatura 37.8°.

Terapija: Caps. Ambramycin. Beviplex.

Kretanje vrijednosti egzoftalmusa: u vrijeme dolaska 3. II 1968. Od. 14 mm., Os. 11 mm., pri odlasku 7. III 1968. Od. 11 mm., Os. 11 mm.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum acuta sec. Čavka lat. dex.

39. slučaj: T. D., rođen 1962. g., iz okolice Tarčina, primljen je na kliniku 30. X 1968. g.

Anamneza: Dolazi na kliniku zbog velikog otoka kapaka, zapaljivog crvenog karaktera, i smetnje pri gledanju. Roditelji izjavljuju da nikad nije bio bolestan. Treće je dijete po redu rođeno, na vrijeme prohodao i progovorio. Opšti status: pregledan od pedijatra, te ustanovljeno da nema patoloških promjena. Afebrilan, orijentisan, pokretan.

Oc. dextri: sve u granicama normale. Vod. = 5/5 + ne prima. Tod.: 7.5/7 = 18.5 mm Hg.

Oc. sin: okolina oka uredna. Kapci: postoji izraženi zapaljivi otok oba kapka, lako su osjetljivi na palpaciju, lividni, aktivno nepokretni sa jako suženom rimom palpebralis otvorenom 1—2 mm. Konjuktiva kapaka hiperemična, konj. bulbi mirna, lako mrežasto injicirana. Bulbus u laganoj protruziji prema van, palpatorno neosjetljiv, pokretan u svim prav-

cima. Kornea glatka, sjajna i prozirna. Dublji dijelovi oka b. o. Vos.: 5/5 + ne prima. Tos. digitalno normalan. Egzoftalmometrija na 92 mm. Od. 10 mm., Os. 14 mm., po Hertelu.

Laboratorijske i ostale pretrage: E. = 4,380.000., Hgb. = 86%, Lb. = 1.0, L. = 6.300, SE. = 2/3, St. = 1%, Seg. = 68%, Eoz. =2%, Ly. = 26%, Mo. = 3%. Trombociti 267‰ 288.100 u mm^3. Vrijeme krvarenja 1' 45". Vrijeme koagulacije 7' 15". Urin b. o. Sediment: masa amorfnih urata. Serološke reakcije negativne. Konjuktivalni razmaz — oc. dex. b. o., Oc. sin. ima diplobacila. Mantoux 1:5,000.000 +. Penicilin i novokain test negativni. Orbitogram b. o. Vidno polje: kroz suženu rimu kapaka lijevo vidno polje koncentrično suženo nazalno do 45°, a temporalno 55°, bez centralnih skotoma. Desno vidno polje u granicama normale. Foto-snimak u prilogu.

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum subac. sec. Čavka oc. sin.

Terapija: sol. Acidi borici, 3% oblozi 2 × 1/2 sata, sol. Sulfacetamidi natrii 10% 3 ×, susp. Hydrocoraisoni 1% 2 ×, sirup Ambramycini B 3 × 2 k. k., Amp. Aneurin a 25 P mg i. m. 2 × nedjeljno.

4. XI 68. Decursus morbi: oc. sin., — edem kapaka se povlači, tako da se rima kapaka malo otvara. Bulbus i dalje prominira kao i pri dolasku. Egzoftalmometrija na 92 mm oc. dex. 10 mm., oc. sin. 14 mm. Vou. 5/5.

9. XI 1968. Egzoftalmometrija na 92 mm oc. dex. 10 mm., oc. sin. 12 mm. Edem kapaka se znatno povukao, boja kože se normalizira, rima se proširila do 1 cm. Bulbusi normalnog motiliteta. Ostali nalaz b. o. Vou. = 6/6.

40. slučaj: P. V., 7 god. star, iz Visokog, primljen 16. XI 68. Anamneza: Unazad 12 dana dobio otok kapaka lijevo i bio liječen ambulantno.

Stat. praes. desno oko; nalaz normalan. Vod. 5/5, Tod. normalan.

Lijevo oko: Oba kapka jako edematozna, te se jedva otvaraju. Edem kože u predjelu korijena nosa. Konj. kapaka hiperemična, kao i konj. bulbusa. Oko u exo-položaju 12 mm., po Hertelu, dok je desno samo 10 mm. Ostali dio oka b. o. Vos. 5/5. Tos. normalan. Camp. vis. normalan na oba oka. Mantoux 1:5,000.000 = +. Konjuktivalni razmaz lijevo kao i desno, samo su vidljivi leukociti. Temperature na klinici nije imao. Urin $\frac{\text{Alb.}}{\text{Sach.}}$ negativ. Seroreakcije krvi negativne. Meinecke WAR neg. Hladna aglutinacija krvi negativna, kao što je bio i nalaz na leptospiroze negativan. Röntgen pulmo lagani adenitis hilorum; Rö. paranazalnih sinusa pokazivao je pansinusitis.

Hemgoram: E. 4,040.000, Le.: 5.200, Eo. 5%, Se. 52%, Ly 37%, Mo. 4%, Sed. = 8/23. Trombociti 276.000, Hgb. 80, In. l. 0

Dijagnoza: Cellulitis orbitae infantum subac. lat. sin.

Bolesnik je boravio do 13. XII 68. na klinici, te je otpušten sa malim još edemom kapaka lijevo, dok je exo bio 10 mm. desno, a lijevo 11 mm.

Prema dosadašnjim opažanjima, a u vremenu od 1955. do 1958. god. bila su ukupno ustanovljena 52 slučaja ovoga opisanoga epidemičnog virusnog cellulitisa orbite kod djece.

Ovo oboljenje prvi put je bilo otkriveno kod djece u 1954. god., kad je u toku decembra iste godine bilo ustanovljeno 5 slučajeva. Zatim



Slika 4.
F. G., stara 7 god., orbitae o. sin. chronica.

je u godini 1955. bilo konstatovano 7 slučajeva, u god. 1956. samo jedan slučaj. Zatim je nastupila jedna pauza u smislu opažanja ovakvih slučajeva sve do god. 1961., i to iz razloga što se je autor ovoga rada od aprila 1956. g. pa do 1961. g. nalazio u Beogradu, te ovakvim slučajevima u njegovom odsustvu nije uopće obraćana nikakva dijagnostička pažnja. Iza toga su se ponovo počeli opažati ovakvi slučajevi, pa je u god. 1963. ustanovljeno 5 slučajeva, a god. 1964. 9 slučajeva, u god. 1965. opet 7 slučajeva, u god. 1966. devet slučajeva, u god 1967. dva slučaja i u god 1968. pet slučajeva.

U pogledu exacerbacije ovog oboljenja vidljivo je bilo da se je najviše razvijala u zimskim mjesecima, tj. u oktobru, novembru, decembru, januaru i februaru, te se je konstatovalo da su se 42 slučaja razboljela u spomenutim mjesecima, dok se samo 10 slučajeva razboljelo u martu, aprilu ili maju. Prema tome je ovo epidemijsko oboljenje orbite sa predilekcijom nastupa u kasnom jesenjem ili zimskom periodu. U pogledu pola skoro su podjednako obolijevali muškarci, odnosno ženski bolesnici, dok se opet najčešće ova bolest pojavljivala u dječjoj dobi. Tako su do 10 godina starosti bila bolesna 44 djeteta, gdje je najmlađe bilo sa šest mjeseci. U toj dječjoj dobi najviše se djece razboljelo u trećoj, četvrtoj, petoj i sedmoj godini života, tj. 27 djece. Najstariji slučaj je zabilježen sa 23 godine.

Zanimljivo je da je u znatnom broju slučajeva ovoj epid. orbitalnoj celulitidi prethodila jedna od virusnih opštih bolesti. Tako je kod šest slučajeva bila ustanovljena influenca, kod četiri slučaja herpes labialis febrilis, kod 7 slučajeva djeca su bolovala od morbila, kod četiri slučaja postojala je bronchopneumonia, zatim u po jednom slučaju parotitis i varičele. Ova infektivna oboljenja pojavljivala su se na nekoliko dana pred exacerbaciju orbitalne celulitide, ili su još sa vidljivim simptomima ovih infektivnih virusnih bolesti bila primljena na kliniku.

TABELARNI PREGLED LIJEČENIH SLUČAJEVA

Broj	Ime	God.	Mjesto	Mjesec i godina oboljenja	Tem-pera-tura	Vrsta Cell. orb. epid.	Prethodno ili sadašnje oboljenje
1.	B. H.	3	Teslić	XII/54	38°	C. acuta o. s.	Influenza
2.	I. D.	8	Sarajevo	XII/54	39.7°	C. acuta o. s.	Broncho-pneumonia
3.	S. R.	3	Čevlja-novići	XII/54	37.6°	C. subacuta o. d.	—
4.	P. Lj.	15	Zenica	XII/54	38°	C. subacuta o. d.	—
5.	K. P.	10	Višegrad	II/55	38°	C. subacuta o. s.	Herpes labialis
6.	C. S.	10	Višegrad	II/55	37.5°	C. subacuta o. d.	—
7.	K. M.	8	Trnovo	II/55	37.8°	C. subacuta o. d.	—
8.	S. A.	7	Kladanj	II/55	37.5°	C. subacuta o. d.	Herpes labialis
9.	Lj. C.	6 mj.	Svetoza-revo	I/55	37,70	C. acuta o. d.	Broncho-pneumonia
10.	I. O.	9	Tuzla	VIII/54	37.4°	C. subacuta o. d.	—
11.	M. I.	23	Maglaj	XI/55	37.6°	C. subacuta o. d.	Myositis bul-bomot. oc. utr.
12	S. M.	10	Sarajevo	I/56	38°	C. acuta o. d.	Herpes labialis
13.	O. C.	5	Jajce	X/61	38.2°	C. acuta o. d.	—
14.	T. M.	9	Tešanj	XII/61	37.2°	C. subacuta o. s.	—
15.	H. E.	3	Vogošća	V/62	37.8°	C. acuta o. d.	Morbilli
16.	B. D.	5	Bos. Krupa	XII/63	—	C. chr. o. d.	—
17.	M. J.	2	Sarajevo	IV/63	—	C. subacuta o. s.	—
18.	N. M.	3	Banja Luka	IV/63	37.3°	C. chr. sin.	—
19.	M. S.	2	Sarajevo	XI/63	—	C. chr. d.	—
20.	A. H.	8	Sarajevo	XII/63	37.6°	C. subac. s.	Influenza
21.	C. S.	7	Vareš	I/64	38°	C. subac. s.	—
22.	N. I.	10	Doboj	I/64	38°	C. subac. s.	Morbilli
23.	L. Z.	5	Bugojno	II/64	39°	C. acuta d.	Parotitis
24.	N. E.	4	Vogošća	II/64	—	C. chron. d.	—
25.	J. A.	9	Kakanj	II/64	37.4°	C. chron. s.	—
26.	K. M.	5	Vogošća	V/64	—	C. chron. s.	—

Broj	Ime	God.	Mjesto	Mjesec i godina oboljenja	pera-Tem-tura	Vrsta Cell. orb. epid.	Prethodno ili sadašnje oboljenje
27.	A. P.	7	Visoko	X/64	37.6°	C. subacuta o. d.	—
28.	M. F.	3	Zenica	X/64	37.3°	C. subacuta sin.	Influenza
29.	I. N.	8	Zenica	XI/64	37.4°	C. acuta d.	—
30.	R. D.	7	Sarajevo	II/65	37°	C. subac. d.	Morbilli
31.	Z. I.	13	Visoko	III/65	37.8°	C. acuta sin.	Influenza
32.	K. A.	4	Sarajevo	III/65	38°	C. subac. s.	Morbilli
33.	P. S.	4	Sarajevo	IV/65	37.6°	C. subac. s.	—
34.	K. D.	3	Sarajevo	X/65	—	C. chron. s.	—
35.	K. G.	4	Zenica	XI/65	38.3°	C. subac. d.	—
36.	K. Z.	7	Sarajevo	XI/65	—	C. chron. s.	—
37.	K. S.	15	Priboj	I/66	39.2°	C. acuta s.	Broncho-pneumonia
38.	F. G.	7	Sarajevo	II/66	—	C. chron. s.	—
39.	Đ. Lj.	4	Doboj	III/66	—	C. chron. d.	—
40.	M. N.	14	Travnik	III/66	37.4°	C. subac. s.	—
41.	Ć. Z.	15	Goražde	III/66	38°	C. subac. s.	—
42.	B. N.	4	Trnovo	V/66	37.9°	C. subac. s.	Influenza
43.	P. S.	10	Sarajevo	IX/66	39.5°	C. subac. s.	—
44.	K. P.	9	Visoko	X/66	37.6°	C. subac. d.	—
45.	V. D.	5	Sarajevo	XII/66	38°	C. subac. d.	Morbilli Bron-chopneumonia
46.	M. V.	5	Derventa	I/67	37.8°	C. subac. d.	Morbilli
47.	H. S.	6	Priboj	X/67	37.8°	C. subac. s.	—
48.	P. N.	5	Priboj	I/68	37.8°	C. subac. s.	—
49.	B. Z.	4	Vlasenica	II/68	38.6°	C. acuta s.	Morbilli i Varicelle
50.	M. M.	3	Jajce	II/68	37.8°	C. acuta d.	—
51.	T. D.	6	Tarčin	X/68	37.9°	C. subac. s.	—
52.	C. V.	7	Visoko	XI/68		C. subac s.	—

ANU BiH АНУ БиХ

Kod 41 bolesnika prilikom prijema na kliniku bila je već konstatovana povišena tjelesna temperatura, koja je u pojedinom slučaju bila ustanovljena sa 39° C, pa i preko 39° C. Prema tome, samo kod 11 slućajeva na klinici nije mogla biti ustanovljena povišena temperatura, iako postoji mogućnost postojanja subfebrilnih temperatura, koje se na temelju anamneze nisu mogle ustanoviti.

Kod ove epidemične orbitalne celulitide mogla su se konstatovati tri oblika, tj. akutni, subakutni i hronični tok bolesti. Kod 13 slučajeva ova se je bolest manifestovala akutno, kod 30 slučajeva postojala je subakutna exacerbacija, a kod devet slučajeva već od početka bolesti bio je ustanovljen hroničan tok u pogledu inflamatornih simptoma, ali je i kod ovih slučajeva bio uvijek ustanovljen exophthalmus slabije ili jače izražen na oboljeloj strani orbite. Ova se je bolest orbite skoro redovno pojavljivala na jednoj strani, i to bilo desno ili lijevo. Komplikacije su bile opažene u smislu myositisa bulbomotora kod akutnih i subakutnih inflamacija, koje su, međutim, sa izlječenjem celulitide sasvim iščezavale.

Kao što se je iz kliničkih opservacija moglo ustanoviti, ova celulitida orbite u pojedinim slučajevima pokazivala je sklonost recidivima koja se nekada iza prve exarcerbacije pojavljivala još na klinici nakon 2—3 nedjelje, i to kod pet slučajeva. Inače su recidivi bili ustanovljeni kod 23 slučaja, gdje je u nekoliko slučajeva došlo do dva, tri i četiri recidiva. Po svojem kliničkom toku recidivi su pokazivali skoro istu simptomatologiju kao i prva pojava ovoga oboljenja. Trajanje liječenja uz zavedenu terapiju kretalo se je od 2—3—5 nedjelja, a rijetko je duže trajalo, osim ako se nije radilo o recidivima ove bolesti.

Ako bismo se osvrnuli na epidemiološki karakter ove orbitalne celulitide, onda bismo mogli ustanoviti da je centralno područje bilo Sarajevo i obližnja sreska oblast, te je moglo biti zabilježeno 29 oboljelih slučajeva. Od sarajevske oblasti razvijalo se epicentralno područje prema Tuzli, Banjoj Luci, Goraždu-Višegradu, kao i Travniku-Livnu. Zatim, izvan naše Republike zabilježena su još četiri slučaja u Republici Srbiji, i to 3 slučaja u Priboju i jedan u Svetozarevu. Pribojski slučajevi imaju izvjesni sektoralni afinitet prema Goraždu i Višegradu, jer su terenski u bližem kontaktu.

Nadalje je još zanimljivo u pogledu kliničke pretrage da u nijednom slučaju nije se mogao dobiti nakon orbitalne punkcije neki exudat, osim nešto seroznog inflamatornog exudata. Prema otme, u patofiziološkom smislu ova celulitida nosi karakter jedne serozno-edematozne inflamacije, te ni u jednom slučaju nije se ustanovio piogeni, odnosno gnojni sekret.

Pitanje terapije koja se je u ovim slučajevima provodila kretalo se u antibioticima širokog spektra koji su imali izrazito antiviralno djelovanje. Tako su bili aplicirani u obliku kapsula ili sirupa geomycin, ambramycin i sigmamycin, koji su se pokazali izvanredno efikasni kod ovog oboljenja. Lokalna terapija na oboljeloj orbitalnoj strani sastojala se je iz obloga 3% Sol. acidi borici, kao i lokalne aplikacije na oku hydrocortisona u 1% soluciji ili masti, a zatim je bila primjenjivana i terapija sa vitaminima B i C, kao i multivitaminska terapija.

Ova, po nama, obrađena i ustanovljena orbitalna celulitida virusne geneze predstavlja uistinu jedno benigno oboljenje orbite, te se jedino može pomračiti prognoza recidivima i ev. komplikacijama.

VLADIMIR ČAVKA

FURTHER EXAMINATIONS OF EPIDEMIC CELLULITIS ORBITAE INFANTUM AFTER

SUMMARY

In these referat it is done further clinical Symptomatology by Cell. Orbitae ep. infantum by more than 50 cases. Aetiology of these illnes was konstated like virale genesis with predisposition for the recidives. The same illnes is without serious complications and in soon all cases cames to restitutio ad integrum.

LITERATURA

1. Čavka — Medicinski arhiv, № 5, 145, 1955.
2. Čavka — Annales d' Oculistique, № 8, 1956.
3. Kittel, Okiitz — Klin. Mbl. Augenheilk. 145 B. H. 2, 1964.
4. Hoffmann, Lindquist Klin. Mbl. Augenheilk. B. 130, 1957.
5. Mitnik — Vestnik Oftalmologii, № 6, 1964.
6. Volny — Československe oftalmologie, № 3, 1966.

ANU BiH АНУ БиХ